

572.

ROZPORZĄDZENIE RADY OBRONY PAŃSTWA

z dnia 11-go sierpnia 1920 roku

o ustanowieniu Krzyża Walecznych.

Art. 1. Ustanawia się celem nagradzania czynów męstwa i odwagi, wykazanych w boju, odznakę wojskową pod nazwą „Krzyż Walecznych”.

Art. 2. Zasadniczą odznakę Krzyża Walecznych stanowi krzyż równoramienny z brązu jasnego; w środku zewnętrznej strony krzyża miniaturowa tarcza pięciokątna z wypukłym odbiciem godła państwowego; na ramionach krzyża rozłożony wypukły napis: „na polu chwały”.

Na odwrotnej stronie krzyża, we środku na tarczy wybity wypukły miniaturowy wieniec z liści dębowych, przedziany mieczem obosiecznym, postawionym pionowo ostrzem do góry; na poprzecznicy krzyża wypukły napis: „walecznym”.

Krzyż powyższy nosi się na wstążce amarantowej z białymi wzdłuż jej brzegów prążkami — na lewej piersi, na drugim miejscu po odznace orderu *Virtuti Militari*.

Wzór rysunkowy oraz wymiary krzyża, wstążki i okuć na wstążce, wymienionych w art. 4, dołącza się.

Art. 3. Krzyżem Walecznych może być ozdobiony czterokrotnie każdy oficer i każdy szeregowy armji czynnej, który wyróżnił się czynem męstwa i odwagi w boju. Żadnego odstępu czasu między czterokrotnym nadawaniem krzyża nie wymaga się.

W wypadkach wyjątkowych na tej samej zasadzie Krzyż Walecznych przynawać można również osobom cywilnym, spółdziałającym z armją czynną.

Art. 4. Krzyż Walecznych, nadany po raz pierwszy, nosi się na gładkiej wstążce wzoru, opisanego w art. 2, dalsze zaś nadania odróżnia się przez nałożenie na wstążce posiadanego już krzyża okuć w kształcie listewek z jasnej blachy brązowej z wytłoczonymi na nich splotami liści dębowych, a mianowicie:

na wstążce krzyża,	nadanego	powtórnie	—	jednego okucia,
„	„	„	„	po raz trzeci — dwóch okuć,
„	„	„	„	po raz czwarty — trzech okuć.

Art. 5. Nadawanie Krzyża Walecznych jest prawem Wodza Naczelnego, który prawo to przekazywać może podległym dowódcom wojskowym, nie niższym wszakże od dowódcy pułku.

O każdym odznaczeniu ogłasza się w rozkazie dziennym armji, odznaczony zaś otrzymuje na piśmie zaświadczenie o nadaniu krzyża.

Art. 6. Wydatki, związane z nadawaniem ozdób Krzyża Walecznych przyjmuje się na rachunek Skarbu, wszelkie zaś pisma w sprawach rzeczowej odznaki zwalnia się od obowiązku opłaty skarbowej.

Art. 7. Odznaki Krzyża Walecznych nosi się zawsze, zarówno na służbie jak poza służbą.

Art. 8. Nadanie Krzyża Walecznych stwarza dla odznaczonego, w drugim rzędzie po kawalerach orderu *Virtuti Militari* następujące przywileje:

- a) prawo do pierwszeństwa przy przyjęciu do korpusu inwalidów, przy nadziale ziemi, przy obsadzaniu stanowisk w służbie państwowej i społecznej, w miarę wszakże posiadania ustawą wymaganych kwalifikacji oraz przy uzyskaniu stypendjów w zakładach wychowawczych rządowych zarówno dla nich samych, jak dla kształcenia ich dzieci;
 - b) prawo do honorów: ze strony wojskowych równego stopnia nie posiadających Krzyża Walecznych lub wyższej odznaki;
 - c) prawo do niezwłocznego awansu o jeden stopień wyżej, w miarę wszakże posiadania wymaganych kwalifikacji i w granicach etatu.
- Przywileje wymienione w ustępach b i c dotyczą tylko wojskowych.

Art. 9. Prawo do posiadania Krzyża Walecznych oraz do korzystania z uprawnień, wskazanych w art. 8, osoby wojskowe tracą w przewidzianym ustawami wypadku przymusowego wydalenia ich z wojska, osoby cywilne zaś, w tej liczbie również byli wojskowi, jedynie na mocy wyroku sądowego, pozbawiającego praw obywatelskich.

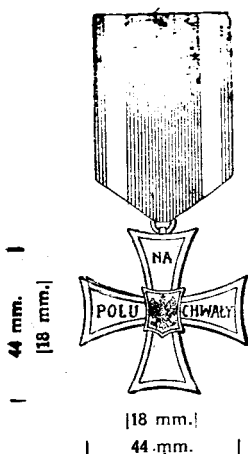
Art. 10. Czas wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oznaczy i zarządzenia w przedmiocie wykonania tegoż rozporządzenia wyda Minister Spraw Wojskowych.

Ministrowi Spraw Wojskowych poleca się zarazem w ciągu sześciu miesięcy złożyć do ustawodawczego zatwierdzenia projekt szczegółowego statutu Krzyża Walecznych, ustalający tę odznakę.

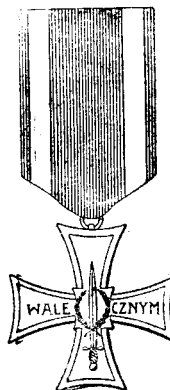
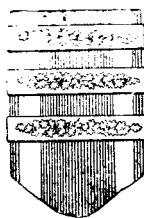
Naczelnik Państwa i.
Przewodniczący Rady Obrony Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Witos

Wzór Krzyża Walecznych.

Strona przednia.

Strona odwrotna.